Kalvis

Rīga 2022

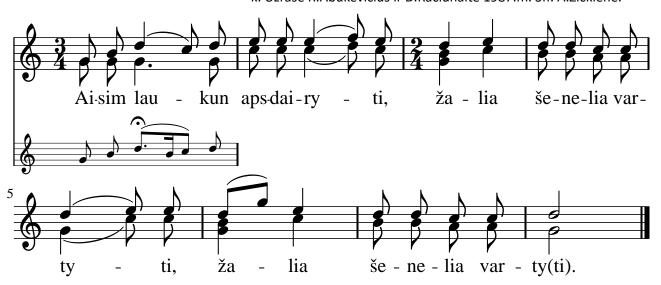
Satura rādītājs

1
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
15
16
17

(A) Tautasdziesmas

1. Aisim laukun apsdairyti

Padainavo J.Dūdienė, g. 1923.m., Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašė R.Abukevičius ir D.Račiūnaitė 1987.m. Šfr. A.Žičkienė.

- Aisim laukun apsdairyti, žalia šenelia vartyti.
- Pusi lankos nenuvėjau grėbe šienu grebejėlas.
- 3. Grebejėlas grėbe šienu, pjuvejėlij pjove šienu.
- 4. Aš dalgeli papustysiu, pradalgėli išvarysiu.

- 5. Man dalgela balta pliena, pradalgėlis žalia šiena.
- 6. Aš dalgeli smarkij traukiau, vakarėlia artyn laukiau.
- 7. Valioj dalge, valioj kotus, valioj Jurgis pančiakotus.

2. Aisma, brolij, šiena pjautų

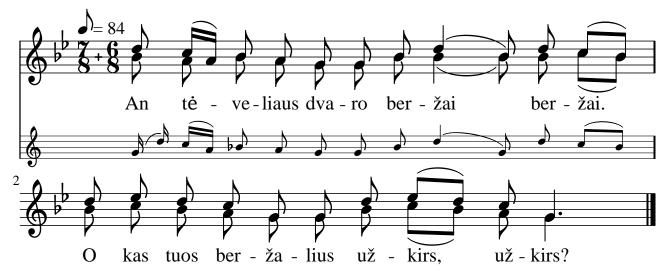
Padainavo Z.Lunytė, Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašyta 1987m. Šfr. A.Žičkienė.

- Aisma brolij, šiena pjautų, dabile, oi dabile, dabilėli, dabilėli žaliasai.
- Paspustysma pliena dalgį, dabile...
- 3. Išvarysma platų barų, dabile...

3. An tėveliaus dvaro

Padainavo Viktoras Kauza g. 1931m., ir Bronė Adomovienė (Kriaučiūnaitė), g. 1902m., Gudija, Varanavo raj. Leliušu k. Užrašė V. ir A. Musteikiai 1986m. Šfr. R.ambrazevičius.

- 1. An tėveliaus dvaro beržai beržai. O kas tuos beržalius užkirs užkirs?
- 2. Brolalis beržalius užkirs užkirs, sesełė šakelas parinks parinks.
- 3. Brolalis daržalį užtvers užtvers, seselė rūtelį pasės pasės.
- 4. Auginau sūnelį ne sau, ne sau, auginau žirgelį tai jam, tai jam.
- 5. Atdaviau sūnelį žantełėsna, indaviau žirgelį rankełėsna.

- 6. Ar gerai, sūneli, žantełėsa, ar šoka žirgelis rankełėsa?
- 7. Negerai, tėveli, žantełėsa, sukniubo žirgelis rankełėsa.
- 8. Atdaviau dukrełį martełėsna, indaviau rūtełį rankełėsna.
- 9. Ar gerai, dukrela, martełėsa, ar žydi rūtełė rankełėsa?
- 10. Negerai, močiute, martełėsa, suvyto rūtełė rankełėsa.

4. Ant kalno karklai siūbavo

- 1. Ant kalno karklai siūbavo, Ant kalno karklai siūbavo, Pakalnėj vanduo liūliavo, Liūliavo liūliavo.
- Tenai vaikščiojo mergelė, Ten vaikščiojo mergužėlė, Balta graži lelijėlė, Lelija lelija.
- 3. Štai ir atjojo bernelis, Ir atjojo bernužėlis, Baltas gražus dobilėlis, Dobilas dobilas.
- 4. Mergele mano jaunoji, Mergele mano jaunoji, Kur šią naktelę nakvosi, Nakvosi nakvosi?

- 5. Aukštoj tėvelio klėtelėj, Aukštoj tėvelio klėtelėj, Močiutės margoj lovelėj, Lovelėj lovelėj.
- 6. O ar priimsi ir mane, O ar priimsi ir mane, Į klėtužę pas save, Pas save, pas save?
- 7. Turiu kurtelius lojančius, Turiu kurtelius lojančius, Senus tėvelius girdinčius, Girdinčius girdinčius.
- 8. Lakink kurtelius, tai nelos, Lakink kurtelius, tai nelos, Migdyk tėvelius - negirdės, Negirdės negirdės.

5. Arškėtėli garbuonėli

Padainavo (abu balsus) Paulina Laučinskienė (Bujūtė), g.1934m. Šalčininkų raj. Pabarės apyl. Mištūnų k. Užrašė S.Versockaitė ir G.Maculevičiūtė 1992m. T. šfr. G.Maculevičiūtė, ml. šfr. R.Ambrazevičius.

- Arškėtėli garbuonėli, nestovėk prie kelio.
- 2. Kaip užširsiu, kai pakirsiu, per tvorų išmesiu.
- 3. Nor tu širsi, nor tu kirsi, dar geriau bujosiu.
- 4. Kai tu josi jin mergełį, pastosiu kelalį.
- 5. Aukštam danguj šviesios žvaigždes nušvies man kelalį.

- 6. Kaip nujosiu pas mergełį, klausiu pas mergełį, kuo burnelį praus(ia).
- 7. Ar šalcinio vandenėliu, ar žaliu vyneliu.
- 8. Nei šalcinio vandenėliu, nei žaliu vyneliu.
- 9. Cik nuog žaliojos rūtełės gailioju rasełi.

6. Aš šių naktj

Užrašyta Kaišiadorių raj. Ilgakiemio apyl. Slabados k. Folklorinio ansamblio "Verpeta" dainojamą variantą šfr. R.Ambrazevičius. Iš: "Verpeta". Kaišiadorių krašto folkloras (kasetė)

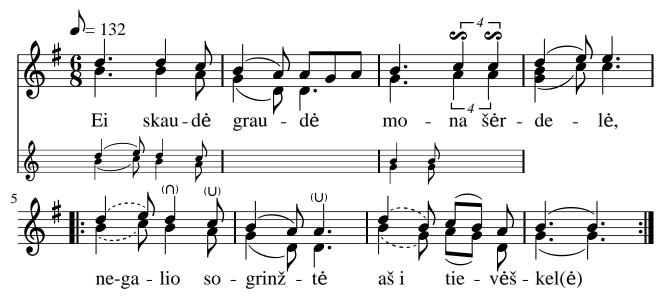

- Aš šių naktį par nakteli, aš megelia nemegojau, Lygioj lankoj žirgelį balnojau.
- 2. Lygioj lankoj žirgelį balnojau, kur ketinau, tį nujojau.
- 3. Mergužėla lelijėla, ar negirdi, kad aš ir atjojau?
- 4. Giržiu girdžiu, kaip negirdžiu: per megelį negaliu prabusti.

- 5. Mergužėla lelijėla, ar tu aisi už manį bernelia?
- 6. Aičia aičia už tavį bernelia gailu palikt tevelia dvarelia.
- 7. Mergužėla lelijėla, mana tėva dar didesnis dvaras.
- 8. Aplink dvarų vyšnelių sadelis, sadeliuose gegulas kukuoja.
- 9. Sadeliuose gegulas kukuoja, vidur dvara jaunimėlis šoka.

7. Ei skaudė graudė

Padainavo Bronė Teniukienė (Kazlauskaitė), g. 1913m. Telšių raj. Luokės k., gyv. Telšiuose. Užrašė M.Ričkutė ir R.Žemaitytė 1990m. Šfr. R.Ambrazevičius.

- 1. Ei skaudė graudė mona šėrdelė, negalio sogrinžtė aš i tievėškelė.
- 2. Aš pasėjymso kleva grieblieli, eiso i lonka griebtė šėinel(ė).
- 3. Grieblieli traukiau, ašarelės braukiau: vuo kada nueiso aš i tievėškel(ė).
- 4. Tievelė suodnelie paukštele čiolbiejė, vuo par vėdorieli opelė tekiej(ė).
- 5. Aš nusėprausčiau tyro ondėnelio, nelėkto nie žėnkla graudžių ašariel(iu).

8. Gana, jau gana uliavocie

Užrašyta Varėnos raj. Valkininkų k. Šfr. Z.Kelmickaitė.

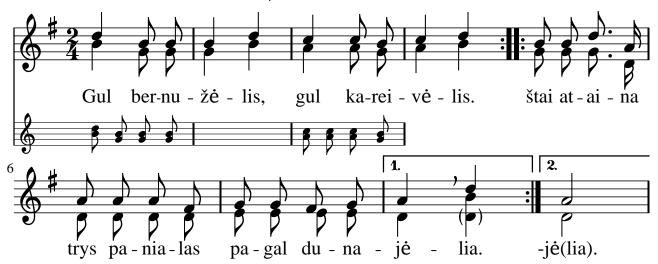

Ga-na, jau gana u - lia - vo-cie, čėsas, jau čėsas na-mo ai - cie.

- Gana, jau gana uliavocie, čėsas, jau čėsas namo aicie.
- 2. Rasim draugełį pagulusių, senus tėvelius belaukiancius.
- 3. Oi bars mus jaunus mūs tėveliai, ko mes jaunieji užsiuliojom.
- 4. Ko mes jaunieji užsiuliojom, tamsioj naktełėj vaiksciojom.

9. Gul bernužėlis

Padainavo E.Lingytė, Zarasų raj. Pakniškių apyl. Bileišių k. Užrašė (ir šfr.) P.Kvedaras 1965m.

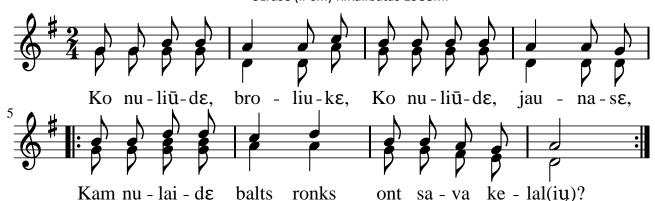

- Gul bernužėlis, gul kareivėlis.
 Štai ataina trys panialas pagal dunajėlia.
- Viena prabudina, untra prakalbina, a tračioja mergužėla galvelį suspaude.
- 3. Kelkis, bernužėli, kelkis, kareivėli, bag ne tava bėras žirgas pa dvarų lakioja?

- 4. Tegu jis begioja, tegu jis lakioja, ba man raiks neažilga didžian karan jote.
- 5. Didžian karan jote, vidun pulka stote, kareivėliam nepreteliam kardelam kapote.

10. Ko nuliūdė, broliukė

Padainavo A.Simonaitienė, g.1906m., Pakruojo raj. Klovainių k. Užrašė (ir šfr.) K.Kalibatas 1988m.

- 1. Ko nuliūdε, broliukε, ko nuliūdε, jaunasε, Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(iu)?
- 2. A nebovε stainełė, a nešėrė 5. A nebovε daržely, a žirgele, A ne tava kepurėl(a) po žirga kojel(ių)?
- 3. Bovo bovo stainełė, šėrio šėrio žirgelj, Mana mana kepurėl(a) po žirga kojel(ių).

- ^{4.} Ko nuliūdε, sesute, ko nuliūdε, jaunoji, Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(iu)?
- neskynė rūtelių, A ne tava vainikėl's ont rūtų loveł(ės)?
- 6. Bovo bovo daržely, skynio skynio rūtelas, Mana mana vainikėl's ont rūtų loveł(ės).

11. Mačiau ėšjuojont

Padainavo Barbora Petkevičienė (Kniūraitė), g.1904m., gyv. Kelmės raj. Karklėnų apyl. Skęstiškių k. Užrašė D.Jasinskienė ir G.Vaišvila 1983m.

Mačiau ešjuojont, mačiau parjuojont,

mačiau žėrgos balnuojont.

- 1. Mačiau ėšjuojont, mačiau parjuojont, mačiau žėrgos balnuojont.
- 2. Kāp tik ėšjuojė pruo margos vartos i žalionji lonkeli.
- 3. Par žalė lonka opė tekiejė, žalio vyno kvepiejė.
- 4. Par jūra plaukiau, tinkleli traukiau, baltas ronkas mazguojau.
- 5. Ėr numazguojau auksa žydeli nū baltųju ronkeliu.
- 6. Eiso i lauka šynelė pjautė, ar neraso žydelė?

- 7. Dar neėšpjuoviau ne pradalgelė, kāp atradau žydeli.
- 8. Eino par lonka, žiūro par lauka: atneš man pusrytieli.
- 9. Akšėn, mergelė, dūk mon skarelė suvyniotė žydeli.
- 10. Vyniok žydeli i kleva lapa ne i mona skarelė.
- ^{11.} Mona skarelė ėš tuolė gauta, nu bernelė parsiunsta.
- ^{12.} Vingiu vingelē, raštu raštelē, cėdabrėnēs kraštelēs.

12. O kano žali sodai

Padainavo Dievienė, 40m., Veliuona (dab. Jurbarko raj.). Užrašė A.Juška 1865-1870m. Iš: A.Juška. Lietuviškos dainos, II t. V, 1955.

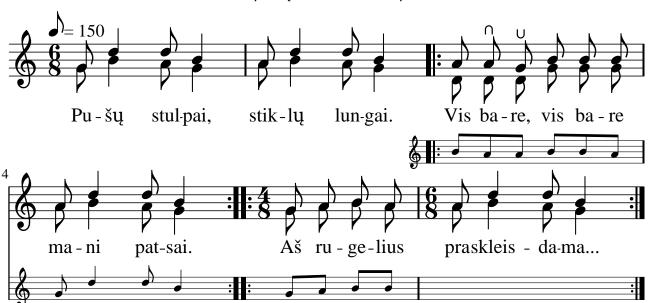

- 1. O kano žali sodai, o kano žali sodai, o kano žali sodai, žali jovarėliai?
- 2. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.
- 3. O kam, kam bernužėli, o kam, kam dobilėli, kam šėrei mudrinai bėrajį žirgelj?
- 4. Dėl tavęs, mergužėle, dėl tavęs, lelijėle, tai šėriau mudrinau bėrajį žirgelį.

- ža-li sodai, ža-li jo-va-rėliai? o kano
 - 5. O kano žali sodai, o kano žali sodai, o kano žali sodai, žali jovarėliai?
 - 6. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.
 - 7. O kam, kam, mergužėle, o kam, kam, lelijėle, kam audei dunzginai plonąsias drobeles.
 - 8. Dėl tavęs, bernužėli, dėl tavęs, dobilėli, tai audžiau dunzginau plonasias drobeles.

13. Pušų stulpai, stiklų lungai

Padainavo Povilas Musteikis, g. 1928m., Utenos raj. Spitrėnų apyl. Kyburių k. Užrašė B.Aidietytė. Šfr. R.Ambrazevičius.

- Pušu stulpai, stiklų lungai.
 Vis bare, vis bare mani patsai.
- Nebark manįs, nemušk manįs, aš turiu tevelį užstas mani.
- Užsas rugiais ir dabilais nerasi takelia un tevelj.
- 4. Aš rugelius praskleisdama, dabilalius pamindama, atrasiu takelį un tevelį. ~~(Kitose šakose pirmieji du posmai kartojami, tik tevelį keičiamas į mačiutį, bralalį, sasiutį.)~~
- Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, vis bare mani patsai.
- 6. Užtes drabem ir abrūsais nerasi takelia un mačiutį.

- 7. Aš drabelas pakeldama, abrūsėlius pamindama, atrasiu takelį un mačiutį.
- 8. Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, vis bare mani patsai.
- 9. Užsas kvečiais ir dabilais nerasi takelia un tevelj.
- 10. Aš kvetelius praskleisdama, dabilalius pamindama, atrasiu takelį un mačiutį.
- ^{11.} Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, vis bare mani patsai.
- ^{12.} Užsas rūtom ir razatom...
- ^{13.} Aš rūtelas praskleisdama, razatėlas pamindama...

14. Vėivėrselė, maž paukštelė

Padainavo Petronėlė Semuntienė, Klaipėdos raj. Vėžaičių apyl. Lapių k. Užrašė "Vydraga" 1991m. Šfr. A.Klova.

- 1. Vėivėrselė, maž paukštelė, to žėnuoje ton žemelė.
- 2. To žėnuojē ton žemel(ė), kor aug mona mergelė.
- 3. Ryguo tievos, muotėnelė, Prūsu žemie mergelė.
- 4. Vuoj tievelė, tievelė, katron 8. Ons tik jieda avėželės, ėš dousė žėrgeli.

- 5. Ar so tyma balnelio, ar so jauksa kamulēs.
- 6. Aš tau douso žėrgeli, kor so tyma balnelio.
- 7. Ons najieda žalė šėina, ane balta duobėla.
- viedrelė vondėneli.

15. Vuoi mėiga mėiga

Padainavo N.Miežietienė (Patockaitė), g. 1913m., ir J.Šaltienė (Patockaitė), g. 1904m., gyv. Telšių raj. Luokės apyl. Soblaukio k. Užrašė G.Četkauskaitė ir J.Baltramiejūnaitė.

Vuoi mėiga mėiga mėige lė, Aš ta mėig

- lė, Aš ta mėi-ge lė ne la ba.
- Vuoi mėiga mėiga mėigelė,
 aš ta mėigelė nelaba.
- Tegol' ta mėigta mergelė, korė ont mėiga pajauga.
- 3. Korė ont mėiga pajauga, sunkiu darbeliu nedėrba.
- 4. Sunku darbeliu nedėrba, kalnė rugeliu nerėša.

16. Vuo kad aš juojau

Padainavo Sofija Druktenienė (Rybokaitė), g. 1918m., Šilalės raj. Poškos apyl. Rėzgalių k. Užrašė V.Jončaitė 1986m. Šfr. A.Klova.

- Vuo kad aš juojau par žali giri, par žali gireli, pruo pušyneli.
- Vuo ir pamačiau kyme mergeli, kyme merguželi, rūtu darželie.
- Mergyti muna, jaunoji muna, suskink mun kvietkeli, už kepureles.

- ^{4.} Bernyti muna, jaunasis muna, naskinsu kvietkeli, už kepureles.
- 5. Vakar karčemuo gierē su kita. Su katra tu gierē, tegu ta rieda.